

حقوق مدنی حمایتی زن بعد از فوت شوهر

نویسنده: علی زارع

www.ketab.ir

سرشناسه
عنوان قراردادی
زراع، علی، ۱۳۶۰.
ایران. قوانین و احکام.
iran. laws, etc :
عنوان و نام پدیدآور : حقوق مدنی حمایتی زن بعد از فوت شوهر / نویسنده : علی
زراع
مشخصات نشر : شیراز : کوثر سعادت.
مشخصات ظاهری : ۷۲ص. ۱۴/۵ * ۱۲/۵ س م
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۷۹-۵۵-۵:
وضعیت فهرست نویسی : فیا:
یادداشت : کتابنامه:ص ۶۹-۷۲؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع : زنان - وضع حقوقی و قوانین - ایران
موضوع : Women - Legal status, laws, etc. - Iran:
موضوع : حقوق زن-- ایران
موضوع : Women's - rights - Iran:
موضوع : اموال- زوجین- ایران
موضوع : Marital property - Iran:
رده بندی دیویی : ۳۲۶/ ۵۵۰۱۳۴ :
رده بندی کنگره : KMH ۵۱۷/۵ :
شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۸۹۷۶۶:

نشر کوثر سعادت

09170441060

حقوق مدنی حمایتی زن بعد از فوت شوهر

علی زراع

نوبت و سال چاپ: اول / 1399 شمارگان: 500:

شابک: 5-55-9679-622-978

ویراستار و صفحه آرا نازنین عمادی/چاپ دنا

قیمت 20000 تومان

حق چاپ محفوظ است

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: حقوق مدنی حمایتی زن بعد از فوت شوهر از بُعد مالی
۱۳	مبحث اول: حقوق مدنی و حمایتی زوجه از باب ارث
۱۳	گفتار اول: مستندات فقهی ارث
۱۴	گفتار دوم: حقوق زوجه در ارث
۱۵	گفتار سوم: میزان ارث زوجه
۱۹	گفتار چهارم: اموالی که زوجه از آن ارث نمی برد
۲۳	گفتار پنجم: میراث زوجه
۲۴	بند اول: نظر کلی اسلام درباره میراث زن
۲۴	بند دوم: فرض زوجه
۲۴	بند سوم: اموال موضوع ارث زوجه
۲۶	مبحث دوم: حقوق مدنی و حمایتی زوجه از باب مهریه
۲۷	گفتار اول: منشأ وجوب مهر
۲۸	گفتار دوم: عوامل استقرار مهر
۳۰	گفتار سوم: وضعیت مهر المسمی در صورت فوت زوج
۳۰	بند اول: وضعیت مهر المسمی در صورت فوت قبل از نزدیکی
۳۲	بند دوم: وضعیت مهر المسمی در صورت فوت زوج بعد از نزدیکی
۳۳	گفتار چهارم: وضعیت مهر در نکاح تفویض
۳۳	بند اول: وضعیت مهر در نکاح تفویض در صورت فوت زوج
۳۳	الف: تفویض بضع
۳۴	۱- فوت قبل از نزدیکی و قبل از تعیین مهر
۳۵	۲- فوت بعد از نزدیکی و قبل از تعیین مهر
۳۶	۳- فوت قبل از نزدیکی و بعد از تعیین مهر

۴- بعد از نزدیکی و بعد از تعیین مهر	۳۶
ب: تفویض مهر	۳۶
۱- وضعیت مهر در صورت فوت زوج قبل از تعیین مهر	۳۷
۲- وضعیت مهر در صورت فوت زوج بعد از تعیین مهر	۳۷
مبحث سوم: حقوق مدنی و حمایتی زوجه از باب نفقه	۳۸
گفتار اول: نفقه زن غیر حامل در عده وفات	۳۸
گفتار دوم: نفقه زن حامل در عده وفات	۴۲
مبحث چهارم: حقوق حمایتی و مدنی زوجه از باب مالکیت مستمری همسر فوت شده	۴۳
گفتار اول: تعریف و ماهیت مستمری	۴۴
گفتار دوم: دستاوردها و اشکالات وارد شده بر ماده ی ۴۸ قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۱	۴۷
فصل سوم: حقوق مدنی و حمایتی زن بعد از فوت شوهر از بُعد غیر مالی	۵۳
مبحث اول: حقوق حمایتی زن و عده	۵۳
گفتار اول: تعریف عده	۵۴
گفتار دوم: زمان شروع عده	۵۶
گفتار سوم: حق سکونت در دوران عده	۵۹
مبحث دوم: استفاده از زینت و طلا در زمان عده	۶۰
گفتار اول: معنای لغوی و اصطلاحی حداد	۶۰
گفتار دوم: مصادیق حداد	۶۱
بند اول: تعریف زینت	۶۲
بند دوم: اقسام زینت	۶۲
الف: زینت صورت	۶۳
ب: زینت مو	۶۵
پ: زینت بدن	۶۶
بند سوم: لزوم سکونت زن در منزل زوج متوفی	۶۷
فهرست منابع و مآخذ	۶۹

مقدمه

افتخار نظام حقوقی اسلام این است که از همان ابتدا زنان را دارای حقوق اجتماعی، اقتصادی همچون حق مالکیت و توارث، حقوق خانوادگی، حضانت و سرپرستی، حقوق قضایی همچون حق طرح شکایت و مراجعه به مراجع قضایی و حقوق مالی شناخته است. و با در نظر گرفتن مهریه، نفقه و لزوم خوشرفتاری با او، حقوق مادی و معنوی زن را در نظام خانواده تأمین ساخته است. این در حالی است که زن در قرون گذشته و در تمدن های بزرگ جهان همواره مورد ظلم بود و هیچ گاه حقوق انسانی او احقاق نشده بود. به دلیل اهمیت نقش خانواده در تحقق اهداف و مصالح فردی و اجتماعی و جایگاه محوری زن در آن، حمایت از حقوق زنان به شکلی است که تمامی ابعاد زندگی آنها را در بعد انسانی و معنوی شامل می شود.

با نگاهی اجمالی، به تاریخ قبل از اسلام و بررسی ادیان الهی و قوانین کشورهای اروپایی تا کمی قبل از یکصد سال اخیر که زن را در حکم کالا و جزئی از ترکه می دانستند و برای وی هیچگونه حق و حقوقی قائل نبودند، باید به احکام افتخارآمیز اسلام در مورد زن مباحثات کرد. عدم شناسایی حق وراثت برای زن در دوران جاهلیت اسلام با احکام نورانی خود، تحولی بی نظیر را در حقوق زن ایجاد کرد. در واقع اسلام رسوم غلط جاهلیت را با شناسایی حقوق اولیه برای زنان در کنار مردان، کنار زده است.

یکی از آثار حقوقی عقد ازدواج دائم، حقوق زوجین نسبت به همدیگر است. حقوق مرد و زن بریکدیگر بعد از قوت یکی از آنهاست که مبنای این توارث در قرآن مجید آمده و قانون مدنی نیز به جزئیات آن پرداخته است. در قوانین اسلام و به تبع آن در قوانین کشور ما، حقوق متنوعی برای زن در نظر گرفته شده است که بخشی از آنها با ازدواج به زن تعلق می گیرد و آن بر عهده مرد است.

نگاه قراردادهای، میثاقها و معاهدات بین المللی به مسئله، مبتنی بر نگرش خاصی به انسان و جهان است. با توجه به مبانی فلسفی که زیربنای میثاقها و معاهدات مزبور است، زن و مرد - البته بر روی کاغذ و طبق ادعا - از هر جهت و در همه

حقوق، بطور کلی مساوی بلکه مشابه فرض می شوند. به این جهت و تحت تأثیر جنبشهای فمینیستی، «حقوق زن» در سطح بین المللی در قالب چنین پیمانهای مطرح شده است.

اما اسلام، مجموعه ای از مقررات و قواعد را برای تنظیم روابط انسانها وضع کرده و به زن و مرد به عنوان رقیب یکدیگر نگاه نکرده است. احکام و قوانین الهی، مشترک بین انسانهاست و موضوع این قوانین، انسان است، اگرچه در مواردی، موضوع حکم، خصوصیت ویژه ای در انسان باشد. اسلام، زن را یکبار جدا از خانواده و یکبار در خانواده و به عنوان عضوی مؤثر برای تکامل جامعه، مورد توجه قرار داده و اگر گاه تفاوتی در برخی حقوق به چشم می خورد ناشی از نگاه اسلام به انسان و تکامل جامعه بطور کلی است. اسلام قبل از مرد یا زن، به انسان توجه کرده و در این زمینه تفاوتی قائل نشده و نظام حقوقی خود را با این نگرش تنظیم کرده است لذا در اغلب حقوق و وظائف، مرد و زن یکسانند.

این مقدمه نشان دهنده نگرش اسلامی حاکم بر قانون اساسی و قوانین عادی است که خانواده را به عنوان یک اصل، مورد توجه قرار داده و زن در خانواده، ضمن بازیافت وظیفه خطیر و پر ارج مادری در پرورش انسانهای مکتبی، در میدانهای حیات اجتماعی و سیاسی نیز فعالیت و مشارکت دارد.

سیر تحول قوانین و مقررات داخلی در این زمینه را در قانون اساسی و قوانین عادی بررسی می کنیم. در قلمرو قوانین عادی، تأکید ما بر قانون ازدواج مصوب ۱۳۱۰، قانون مدنی مصوب ۱۳۱۳ و قانون حمایت از خانواده و برخی قوانین مصوب پس از پیروزی انقلاب اسلامی خواهد بود.

مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، «آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون» است که مهمترین اثر این آشنایی و آگاهی را می توان در پیشگیری از وقوع بسیاری از مشکلات حقوقی دانست؛ در ادامه، تلاش داریم تا موضوع حقوق حمایتی زنان

بعد از فوت همسر را بررسی کنیم. لذا بررسی کلیه حقوق مالی و غیر مالی زن با ابعاد حق استفاده از تابعیت، نام خانوادگی شوهر، مستمری، مهریه، حق حضانت و سرپرستی، حق قصاص، ارث و وصیت، حق استفاده از خدمات سازمانهای حمایتی و همچنین حق استفاده از اموال موقوفه بعد از فوت شوهر با اصلاحات جدید قانون مورد بررسی قرار می گیرد.